

3 Modulaire richtlijnen

3.5f: Oogstmijten (herfstmijten)

Oogstmijten (herfstmijten) zijn verantwoordelijk voor een aandoening genaamd trombiculose. De twee soorten mijten bij de hond en kat zijn *Neotrombicula* (syn. *Trombicula*) *autumnalis* en *Straelensia cynotis*.

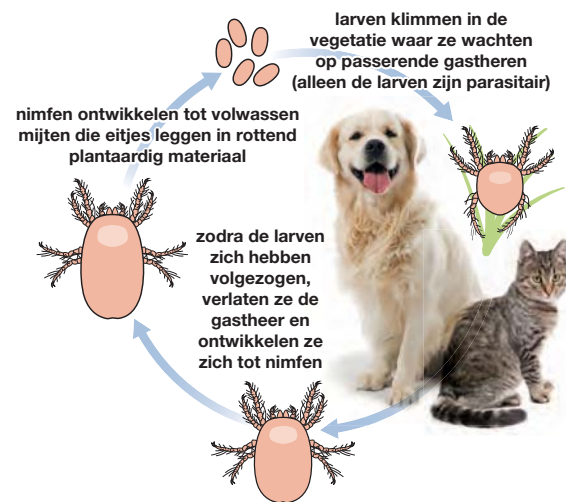
Verspreiding

Trombicula wordt aangetroffen in heel Europa. *Straelensiose* is waargenomen in Zuid-Frankrijk, Noord-Portugal en Spanje.

Levenscyclus

De volwassen mijten leggen hun eieren in rottend plantaardig materiaal en binnen enkele dagen komen de zespotige larven uit. Deze hebben een karakteristieke oranje kleur en zijn ongeveer 0,2-0,3 mm lang. Alleen de larven leven parasitair. In gematigde klimaten worden de larven actief bij droge, zonnige omstandigheden en temperaturen boven de +16°C. Dit gebeurt vaak tussen juli en oktober, vandaar de term 'herfstmijt'.

De larven klimmen in de vegetatie waar ze wachten op passerende gastheren. Er vindt geen overdracht tussen dieren plaats en na vasthechting op een gastheer voeden de larven zich meerdere (5-7) dagen met enzymatisch vloeibaar gemaakt weefsel, epitheliale secreties of bloed.



Larven van de oogstmijt^A

Daarna laten ze los en zetten hun ontwikkeling voort als vrij levende stadia op de grond. Ook de mens en andere dieren kunnen geïnfecteerd raken.

De volledige levenscyclus duurt 50-70 dagen of langer. Herfstmijten zijn resistent tegen ongunstige weersomstandigheden en de vrouwtjesmijten kunnen langer dan 1 jaar leven. In gebieden met een gematigd klimaat is er meestal één generatie per jaar, maar in warmere gebieden kunnen ze meerdere cycli per jaar volbrengen.

^A Foto Departement Infectieziekten en Immunologie, Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht.

Klinische symptomen

Huidlaesies worden meestal aangetroffen op huiddelen die grondcontact maken, zoals de kop, oren, voetzolen en buik, en gaan met veel jeuk gepaard. De laesies veroorzaken sterke irritatie en jeuk en kunnen ontwikkelen tot papulaire, korstvormende gegeneraliseerde dermatitis. Macroscopisch zien de larven er met de fel oranje kleur opmerkelijk uit. Bij herinfecties kunnen ernstige overgevoeligheidsreacties worden waargenomen.

Diagnose

Het waarnemen van de laesies in combinatie met het seizoen en de voorgeschiedenis van de getroffen hond of kat die zich op het platteland bevindt, zijn vaak voldoende voor een diagnose.

De larven kunnen vrij eenvoudig, zonder vergroting, worden waargenomen. Huidafkrabsels en directe afdrukpreparaten in een poging om *Straelensia* parasieten aan te tonen bleken niet succesvol. Bij histologisch onderzoek kunnen noduli worden gezien met verwijde haarfollikels waarin zich larven bevinden.

Behandeling

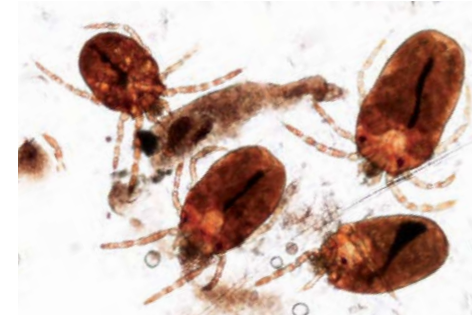
Fipronil (hond en kat), synthetische pyrethroiden (alleen hond), en selamectine kunnen met succes worden gebruikt om de herfstmijten te doden.

Lokale spraybehandelingen kunnen elke 3 tot 5 dagen herhaald worden om herinfectie te voorkomen. Frequent sprayen van de voorkeursplaatsen op het lichaam, zoals poten en buikzijde, is vaak effectiever dan het minder frequent aanbrengen van een spot-on preparaat¹.

Een ondersteunende behandeling met o.a. ontstekingsremmers kan de lokale huidirritatie verminderen.

Preventie en Bestrijding

De bestrijding van trombiculose is lastig als gevolg van het feit dat herinfecties vaak voorkomen bij dieren die worden blootgesteld aan deze mijten².



Oogstmijten (herfstmijten)^B



Dermatitis veroorzaakt door oogstmijten^C

¹ Raadpleeg www.esccap.eu voor de behandeltableten per land of gebied.

² Raadpleeg voor aanvullende informatie: ESCCAP Richtlijn 3: Bestrijding van ectoparasieten bij hond en kat.

^B Foto Dermatologiepoli, Medisch Centrum voor Dieren Amsterdam.

^C Foto ENVA, Nationale Veterinaire Universiteit van Alfort.